

عنوان مقاله:

بررسی اثر تاریخ کشت و کودهای زیستی بر عملکرد و خصوصیات زراعی گیاه دارویی زنیان (*Carum copticum L.*) تحت تنش شوری

محل انتشار:

مجله تولید گیاهان زراعی، دوره 16، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مصطفی عصمتی - کارشناس ارشد علوم باغبانی، مرکز آموزش های عالی جهاددانشگاهی کاشمر، کاشمر

زهرا مرادیان - کارشناس ارشد علوم و تکنولوژی بذر، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شاهد، تهران

عبدالحسین رضائی - دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

رامین پیری - دانشجوی دکتری علوم و تکنولوژی بذر، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: زنیان یکی از گیاهان دارویی مهم تیره چتریان است که از اسانس آن در صنایع دارویی و آرایشی بهداشتی استفاده می شود. شوری خاک به دلیل جلوگیری از جذب آب و عناصر غذایی به درون گیاه یکی از مهم ترین عوامل محدودکننده رشد گیاهان زراعی محسوب می شود. استفاده از کودهای زیستی با بهره گیری از باکتری های محرک رشد گیاه یکی از راهکارهای موثر در کاهش اثرات سمی ناشی از شوری بالا در رشد گیاهان به شمار می روند. بنابراین این پژوهش با هدف بررسی تاثیر تاریخ های کاشت مختلف و کودهای زیستی بر عملکرد دانه و شاخص های زراعی گیاه دارویی زنیان تحت تنش شوری انجام گرفت. مواد و روش ها: به منظور بررسی تاثیر کودهای زیستی بر عملکرد دانه و شاخص های رویشی گیاه دارویی زنیان در شرایط اقلیمی کاشمر دو آزمایش جداگانه در مزرعه و گلخانه تحقیقاتی مرکز تحقیقات کاشمر اجرا شد. آزمایش مزرعه ای بصورت طرح اسپلیت پلات با کاربرد دو عامل که عامل اول شامل تاریخ کاشت در دو سطح (۲۶ اسفند، ۲۷ فروردین)، عامل دوم شامل کود زیستی در ۸ سطح (شاهد، ازتوبارور ۱، فسفاتنه بارور ۲، پتابارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + فسفاتنه بارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + پتابارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + فسفاتنه بارور ۲، پتابارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + فسفاتنه بارور ۲ + پتابارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + فسفاتنه بارور ۲ + پتابارور ۲) می باشد. آزمایش دوم بصورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی در گلخانه انجام شد. عوامل مورد بررسی شامل کود زیستی در ۸ سطح (شاهد، ازتوبارور ۱، فسفاتنه بارور ۲، پتابارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + فسفاتنه بارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + پتابارور ۲، ترکیب کودی ازتوبارور ۱ + فسفاتنه بارور ۲ + پتابارور ۲، پتابارور ۱) و تنش شوری در ۳ سطح (صفر، ۴ و ۸ دسی زیمنس بر متر) بود. یافته ها: نتایج نشان داد که تنش شوری صفات درصد جوانه زنی، طول ریشه چه، طول گیاهچه را به طور معنی داری کاهش داد. کاربرد کودهای زیستی بصورت تلفیقی نسبت به شاهد بهترین تاثیر را بر این صفات داشت. همچنین تیمار عدم کاربرد کود زیستی و در شرایط تنش شوری ۸ دسی زیمنس بر متر صفات فوق دارای کمترین مقدار بودند. همچنین تیمار ترکیبی ازتوبارور ۱ + پتابارور ۲ + فسفاتنه بارور ۲ توانست به طور معنی داری عملکرد محصول و ارتفاع بوته را بهبود بخشد. مطالعات نشان داد که بهترین تاریخ کاشت برای صفات ارتفاع بوته، تعداد شاه فرعی، تعداد چتر، وزن هزاردانه و عملکرد دانه در تاریخ کشت ۲۶ اسفند در مقایسه با ۲۷ فروردین بدست آمد. نتیجه گیری: به طور کلی می توان گفت کاربرد کودهای زیستی بصورت تلفیقی می تواند تاثیر مخرب تنش شوری در گیاه دارویی زنیان را کاهش دهد و همچنین در شرایط مزرعه ای عملکرد دانه را به طور محسوسی افزایش دهد. واژه های کلیدی: تنش شوری، درصد جوانه زنی، زنیان، عملکرد دانه، کودهای زیستی

کلمات کلیدی:

تنش شوری، درصد جوانه زنی، زنیان، عملکرد دانه، کودهای زیستی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1941361>

